

ЗАТВЕРДЖЕНО

Рішення Комісії з атестації

від 29 квітня 2026 року № 3/6

ПРОГРАМА ІСПИТУ
ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ
2027 – 2028

ЗМІСТ

1.	ВСТУП ДО ПРОГРАМИ ІСПИТУ	3
2.	ОСНОВНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ	3
3.	ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ РІВНІ	4
4.	ЗАГАЛЬНА ПРОГРАМА ІСПИТУ	4
5.	ДЕТАЛІЗОВАНА ПРОГРАМА ІСПИТУ	6
6.	ПЕРЕЛІК ЗМІН У ПРОГРАМІ ІСПИТУ	14
7.	ФОРМА, ТРИВАЛІСТЬ ТА СТРУКТУРА ІСПИТУ	14
8.	ЗВ'ЯЗОК МІЖ ІСПИТОМ «ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ» ТА ІНШИМИ ІСПИТАМИ	15
9.	НАСТАНОВИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА НАВИЧОК.....	15
10.	НАВЧАЛЬНІ ГОДИНИ	15
11.	СТРУКТУРА АТЕСТАЦІЇ АУДИТОРА	16

1. ВСТУП ДО ПРОГРАМИ ІСПИТУ

Програма іспиту «Фінансовий менеджмент» (далі – іспит) поділяється на вісім розділів і містить теми від призначення і функцій фінансового менеджменту; оцінювання впливу економічного середовища; застосування методів управління робочим капіталом; оцінки інвестицій; виявлення і оцінювання альтернативних джерел фінансування бізнесу; оцінки бізнесу і активів до застосування методів управління ризиками та формування професійних і технологічних навичок.

2. ОСНОВНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Після успішного складання іспиту кандидати в аудитори матимуть змогу:

- А. Пояснювати роль, призначення і функції фінансового менеджменту
- Б. Оцінювати та обговорювати вплив економічного середовища на фінансовий менеджмент
- В. Пояснювати та застосовувати методи управління робочим капіталом
- Г. Проводити ефективну оцінку інвестицій
- Д. Виявляти та оцінювати альтернативні джерела фінансування бізнесу
- Е. Пояснювати та застосовувати принципи оцінки бізнесу та активів
- Ж. Пояснювати і застосовувати методи управління ризиками в бізнесі
- И. Демонструвати професійні і технологічні навички.

Схема 1. Взаємозв'язок між основними компетентностями програми

Ця схема може використовуватися як допоміжний засіб для структурованого планування навчання та підготовки до іспиту.

3. ІНТЕЛЕКТУАЛЬНІ РІВНІ

Програма призначена для поступового розкриття знань, умінь і професійних навичок, які кандидат в аудитори демонструє під час здобуття кваліфікації аудитора.

Конкретні знання та навички, які повинен мати кандидат в аудитори, оцінюються на одному з трьох інтелектуальних рівнів:

Рівень 1	Знання та розуміння
Рівень 2	Застосування та аналіз
Рівень 3	Синтез та оцінка

Наведені інтелектуальні рівні пов'язані між собою, що дозволяє отримати об'єктивну оцінку прикладних знань і навичок, які демонструються під час складання теоретичних іспитів та кваліфікаційного іспиту.

В кінці кожного питання деталізованої програми зазначається індекс 1, 2 або 3, що вказує на інтелектуальну глибину, на якій питання може бути оцінено під час іспиту. Питання з глибиною інтелектуального рівня 2 та 3 оцінюються під час складання кваліфікаційного іспиту. Це відображає підвищення складності компетентностей від теоретичних іспитів до кваліфікаційного іспиту. Водночас при складанні іспитів за окремими напрямками деякі знання та навички нижчого рівня можуть продовжувати оцінюватися на вищих рівнях (і навпаки).

4. ЗАГАЛЬНА ПРОГРАМА ІСПИТУ

A. Пояснення ролі, призначення і функцій фінансового менеджменту

1. Сутність і мета фінансового менеджменту
2. Фінансові цілі і взаємозв'язок зі стратегією компанії
3. Заінтересовані сторони і вплив на цілі компанії

Б. Оцінювання впливу економічного середовища на фінансовий менеджмент

1. Економічне середовище для бізнесу
2. Сутність і роль фінансових інститутів
3. Сутність і роль фінансових ринків

В. Пояснення та застосування методів управління робочим капіталом

1. Сутність, елементи та значення робочого капіталу
2. Управління запасами, дебіторською, кредиторською заборгованістю і грошовими коштами
3. Визначення потреби в робочому капіталі і стратегії фінансування

Г. Проведення оцінки інвестицій

1. Методи оцінки інвестицій
2. Врахування інфляції та оподаткування при розрахунку дисконтованих грошових потоків
3. Коригування на ризик і невизначеність при оцінці інвестицій
4. Конкретні інвестиційні рішення (оренда або купівля, заміна активів, нормування капіталу)

Д. Виявлення і оцінювання альтернативних джерел фінансування бізнесу

1. Джерела та залучення фінансування бізнесу

2. Оцінка вартості капіталу
3. Вартість джерел фінансування бізнесу
4. Теорії структури капіталу та практичні міркування
5. Фінанси для малих і середніх підприємств (МСП)

Е. Пояснення та застосування принципів оцінки бізнесу і активів

1. Сутність і мета оцінки бізнесу і фінансових активів
2. Моделі оцінки вартості акцій
3. Оцінка боргових та інших фінансових активів
4. Гіпотеза ефективного ринку і практичні міркування при оцінці акцій

Ж. Пояснення і застосування методів управління ризиками в бізнесі

1. Сутність і види ризику та підходи до управління ним
2. Причини курсових різниць і коливань процентних ставок
3. Методи хеджування валютного ризику
4. Методи хеджування ризику процентної ставки

И. Професійні та технологічні навички

1. Використання комп'ютерних технологій для ефективного доступу та управління відповідною інформацією
2. Відпрацювання відповідних варіантів відповідей, використовуючи доступні функції і технології, як це потрібно на робочому місці
3. Вміння ефективно представляти дані та інформацію, використовуючи відповідні інструменти.

5. ДЕТАЛІЗОВАНА ПРОГРАМА ІСПИТУ

А. Пояснення ролі, призначення і функцій фінансового менеджменту

1. Сутність і мета фінансового менеджменту

- 1.1. Пояснення сутності і мети фінансового менеджменту. [1]
- 1.2. Пояснення взаємозв'язку між фінансовим менеджментом, фінансовим і управлінським обліком. [1]

2. Фінансові цілі і взаємозв'язок зі стратегією компанії

- 2.1. Розуміння взаємозв'язку між фінансовими цілями, корпоративними цілями і корпоративною стратегією. [2]
- 2.2. Визначення і пояснення різних фінансових цілей, включаючи: [2]
 - 2.2.1. максимізацію добробуту акціонерів
 - 2.2.2. максимізацію прибутку
 - 2.2.3. зростання прибутку на акцію.

3. Заінтересовані сторони і вплив на цілі компанії

- 3.1. Визначити коло заінтересованих сторін і їх цілей. [2]
- 3.2. Розуміння можливих конфліктів між цілями заінтересованих сторін. [2]
- 3.3. Пояснення ролі керівництва в досягненні цілей заінтересованих сторін, включно із застосуванням агентської теорії. [2]
- 3.4. Пояснення і застосування способів вимірювання досягнення корпоративних цілей, включаючи: [2]
 - 3.4.1. аналіз коефіцієнтів, таких як: рентабельність (прибутковість) використовуваного капіталу, рентабельність (прибутковість) власного капіталу, прибуток на акцію і дивіденди на акцію
 - 3.4.2. зміни в дивідендах і цінах на акції як частини загального доходу акціонерів.
- 3.5. Пояснення способів заохочення досягнення цілей заінтересованих сторін, включаючи: [2]
 - 3.5.1. схеми винагороди керівників, такі як опціони на акції та винагорода в залежності від результатів діяльності
 - 3.5.2. нормативні вимоги, такі як кодекси найкращої практики корпоративного управління і правила лістингу на фондовій біржі.

Б. Оцінювання впливу економічного середовища на фінансовий менеджмент

1. Економічне середовище для бізнесу

- 1.1. Визначення і пояснення основних цілей макроекономічної політики. [1]
- 1.2. Визначення і пояснення ролі фіскальної, монетарної, процентної та валютної політики в досягненні цілей макроекономічної політики. [1]
- 1.3. Пояснення, як державна економічна політика взаємодіє з плануванням і прийняттям рішень в бізнесі. [2]
- 1.4. Пояснення необхідності планування і прийняття рішень в бізнесі, а також їх взаємодію з:
 - 1.4.1. конкурентною політикою [1]
 - 1.4.2. державною допомогою бізнесу [1]
 - 1.4.3. регулюванням корпоративного управління. [2]

2. Сутність і роль фінансових інститутів

- 2.1. Визначення сутності і ролі грошей і ринків капіталу, як національних, так і міжнародних. [2]
- 2.2. Пояснення сутності і ролі фінансових посередників. Фінансові посередники, які здійснюють операції на фінансовому ринку України. [2]
- 2.3. Пояснення функцій фондового ринку та ринку корпоративних облігацій. [2]
- 2.4. Пояснення сутності і видів фінансових інструментів, особливостей їх застосування для управління ризиками. [2]
- 2.5. Пояснення впливу фінансових технологій на зміну природи та ролі фінансових ринків та інститутів. [1]

3. Сутність і роль фінансових ринків

- 3.1. Визначення ролі грошових ринків у забезпеченні короткострокової ліквідності публічного і приватного секторів, забезпеченні короткострокового фінансування торгівлі, наданні можливості керувати ризиком іноземної валюти та ризиком відсоткової ставки. [2]
- 3.2. Пояснення ролі банків та інших фінансових установ у забезпеченні функціонування грошових ринків. [2]
- 3.3. Пояснення сутності та ролі основних інструментів грошового ринку: процентні інструменти, дисконтні інструменти, похідні інструменти. [2]
- 3.4. Розуміння ролі держаних регуляторів фінансових ринків. Пояснення регуляторної ролі Національного банку України та Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. [2]

В. Пояснення та застосування методів управління робочим капіталом

1. Сутність, елементи та значення робочого капіталу

- 1.1. Пояснення природи робочого капіталу і визначення його елементів. [1]
- 1.2. Визначення цілей управління робочим капіталом з точки зору ліквідності і прибутковості і пояснення конфлікту між ними. [2]
- 1.3. Розуміння ролі управління робочим капіталом у фінансовому менеджменті. [2]

2. Управління запасами, дебіторською, кредиторською заборгованістю і грошовими коштами

- 2.1. Розуміння операційного циклу грошових коштів і ролі кредиторської та дебіторської заборгованості. [2]
- 2.2. Пояснення і застосування відповідних фінансових коефіцієнтів, включаючи: [2]
 - 2.2.1. коефіцієнт поточної ліквідності, коефіцієнт швидкої ліквідності, коефіцієнт абсолютної ліквідності
 - 2.2.2. коефіцієнт оборотності запасів, середній період погашення дебіторської та кредиторської заборгованості
 - 2.2.3. співвідношення доходу (виручки) від реалізації і чистого робочого (оборотного) капіталу.
- 2.3. Пояснення, застосування і оцінка використання методів управління запасами, включаючи модель «Економічна кількість замовлень» і метод «Точно в строк». [2]
- 2.4. Пояснення, застосування і оцінка використання відповідних методів в управлінні дебіторською заборгованістю, включаючи:
 - 2.4.1. оцінку кредитоспроможності [1]
 - 2.4.2. управління структурою дебіторської заборгованості [1]

- 2.4.3. збір (стягнення) належних сум [1]
- 2.4.4. надання знижок при достроковому погашенні [2]
- 2.4.5. використання факторингу і дисконтування рахунків [2]
- 2.4.6. управління іноземною дебіторською заборгованістю. [2]
- 2.5. Пояснення і використання відповідних методів в управлінні кредиторською заборгованістю, включаючи:
 - 2.5.1. ефективне використання торгового кредиту [1]
 - 2.5.2. оцінку переваг дострокового погашення і знижок на оптові закупівлі [2]
 - 2.5.3. управління іноземною кредиторською заборгованістю. [1]
- 2.6. Пояснення різних причин зберігання грошових коштів, а також обговорення і застосування відповідних методів управління грошовими коштами, включаючи: [2]
 - 2.6.1. підготовку прогнозів руху грошових коштів для визначення майбутніх грошових потоків і залишків грошових коштів
 - 2.6.2. оцінку переваг централізованого управління і контролю грошових коштів
 - 2.6.3. моделі управління грошовими коштами, такі як модель Баумоля і модель Міллера-Орра
 - 2.6.4. короткострокове інвестування.
- 3. Визначення потреби в робочому капіталі і стратегії фінансування
 - 3.1. Розрахунок рівня інвестицій в робочий капітал і пояснення ключових факторів, що визначають цей рівень, включаючи: [2]
 - 3.1.1. тривалість циклу робочого капіталу і умови торгівлі
 - 3.1.2. політику організації щодо рівня інвестицій в поточні активи
 - 3.1.3. галузь, в якій працює підприємство.
 - 3.2. Пояснення ключових факторів при визначенні стратегій фінансування робочого капіталу, включаючи:
 - 3.2.1. відмінність між постійними і змінними поточними активами [2]
 - 3.2.2. відносна вартість і ризик короткострокового і довгострокового фінансування [2]
 - 3.2.3. принцип відповідності [2]
 - 3.2.4. відносні витрати і вигоди агресивної, консервативної і відповідної політики фінансування [2]
 - 3.2.5. ставлення керівництва до ризику, попередні рішення щодо фінансування і розмір підприємства. [1]

Г. Проведення оцінки інвестицій

1. Методи оцінки інвестицій

- 1.1. Визначення і розрахунок відповідних грошових потоків для інвестиційних проектів. [2]
- 1.2. Розрахунок терміну окупності і пояснення його корисності в якості методу оцінки інвестицій. [2]
- 1.3. Розрахунок приведеного терміну окупності і пояснення його корисності в якості методу оцінки інвестицій. [2]
- 1.4. Розрахунок рентабельності використаного капіталу (прибутковості на вкладений капітал) і пояснення його корисності в якості методу оцінки інвестицій. [2]

- 1.5. Розрахунок чистої приведеної вартості (NPV) і пояснення її корисності в якості методу оцінки інвестицій. [2]
- 1.6. Розрахунок внутрішньої норми доходності (IRR) і пояснення її корисності в якості методу оцінки інвестицій. [2]
- 1.7. Пояснення переваг методів дисконтованих грошових потоків порівняно з методами недисконтованих грошових потоків. [2]
- 1.8. Пояснення відносних переваг чистої приведеної вартості (NPV) та внутрішньої норми доходності (IRR). [2]
2. Врахування інфляції та оподаткування при розрахунку дисконтованих грошових потоків
 - 2.1. Застосування і обговорення підходів до оцінки інвестицій в реальному і номінальному вираженні. [2]
 - 2.2. Розрахунок податкових наслідків відповідних грошових потоків, включаючи податкові вигоди від дозволеної амортизації і податкові зобов'язання від оподатковуваного прибутку. [2]
 - 2.3. Розрахунок і застосування ставки дисконтування до і після оподаткування. [2]
3. Коригування на ризик і невизначеність при оцінці інвестицій
 - 3.1. Пояснення різниці між ризиком і невизначеністю щодо ймовірностей збільшення терміну життя проекту. [2]
 - 3.2. Застосування аналізу чутливості до інвестиційних проектів і обговорення корисності аналізу чутливості при прийнятті інвестиційних рішень. [2]
 - 3.3. Застосовування імовірнісного аналізу до інвестиційних проектів і обговорення корисності імовірнісного аналізу для допомоги в прийнятті інвестиційних рішень. [2]
 - 3.4. Застосовування і обговорення інших методів коригування ризику і невизначеності при оцінці інвестицій, включаючи:
 - 3.4.1. імітаційне моделювання [1]
 - 3.4.2. скориговану окупність [1]
 - 3.4.3. ставки дисконтування, скориговані з урахуванням ризику. [2]
4. Конкретні інвестиційні рішення (оренда або купівля, заміна активів, нормування капіталу)
 - 4.1. Оцінка лізингу і позики на купівлю, використовуючи вартість боргу до і після сплати податків. [2].
 - 4.2. Оцінка рішення про заміну активів, використовуючи еквівалентні річні витрати і еквівалентні річні вигоди. [2]
 - 4.3. Оцінка інвестиційних рішень в умовах одноперіодного нормування капіталу, включаючи: [2]
 - 4.3.1. розрахунок індексів прибутковості для подільних інвестиційних проектів
 - 4.3.2. розрахунок чистої приведеної вартості комбінацій неподільних інвестиційних проектів
 - 4.3.3. обговорення причин нормування капіталу.

Д. Виявлення і оцінювання альтернативних джерел фінансування бізнесу

1. Джерела та залучення фінансування бізнесу
 - 1.1. Визначення і обговорення короткострокових джерел фінансування, доступних для підприємств, включаючи: [2]
 - 1.1.1. овердрафт
 - 1.1.2. короткостроковий кредит

- 1.1.3. товарний кредит
- 1.1.4. лізингове фінансування.
- 1.2. Визначення і обговорення довгострокових джерел фінансування, доступних для підприємств, включаючи: [2]
 - 1.2.1. акціонерне (пайове) фінансування
 - 1.2.2. боргове фінансування
 - 1.2.3. лізингове фінансування
 - 1.2.4. венчурний капітал.
- 1.3. Визначення і обговорення методів залучення акціонерного фінансування, включаючи: [2]
 - 1.3.1. випуск прав
 - 1.3.2. розміщення акцій
 - 1.3.3. публічну пропозицію
 - 1.3.4. лістинг на фондовій біржі.
- 1.4. Визначення і обговорення методів залучення короткострокового і довгострокового ісламського фінансування, включаючи: [1]
 - 1.4.1. основні відмінності між ісламським фінансуванням та іншими формами фінансування бізнесу
 - 1.4.2. концепцію відсотка і те, яким чином ісламські фінансові цінні папери приносять дохід
 - 1.4.3. ісламські фінансові інструменти, доступні для бізнесу, включаючи:
 - 1.4.3.1. мурабаха (торговий кредит)
 - 1.4.3.2. іджара (лізингове фінансування)
 - 1.4.3.3. мудароба (акціонерне фінансування)
 - 1.4.3.4. сукук (боргове фінансування)
 - 1.4.3.5. мушарака (венчурний капітал). (Примітка: розрахунки не потрібні)
- 1.5. Визначення і обговорення внутрішніх джерела фінансування, включаючи: [2]
 - 1.5.1. нерозподілений прибуток
 - 1.5.2. підвищення ефективності управління робочим капіталом
 - 1.5.3. взаємозв'язок між дивідендною політикою і рішенням про фінансування
 - 1.5.4. теоретичні підходи до рішення про дивіденди і практичний вплив на нього, включаючи правові обмеження, ліквідність, очікування акціонерів і альтернативи грошовим дивідендам.
- 2. Оцінка вартості капіталу
 - 2.1. Оцінка вартості власного капіталу, включаючи: [2]
 - 2.1.1. застосування моделі зростання дивідендів, її припущення, переваги і недоліки
 - 2.1.2. пояснення і обговорення систематичного і несистематичного ризику
 - 2.1.3. зв'язок між портфельної теорією і моделлю ціноутворення капітальних активів (CAPM)
 - 2.1.4. застосування моделі CAPM, її припущення, переваги і недоліки.
 - 2.2. Оцінка вартості боргу: [2]
 - 2.2.1. борг, що не погашається

- 2.2.2. борг, що погашається
- 2.2.3. конвертований борг
- 2.2.4. привілейовані акції
- 2.2.5. банківський борг.
- 2.3. Оцінка загальної вартості капіталу, включаючи: [2]
 - 2.3.1. відмінність між середньою і граничною вартістю капіталу
 - 2.3.2. розрахунок середньозваженої вартості капіталу (WACC) з використанням вагових коефіцієнтів балансової та ринкової вартості.
- 3. Вартість джерел фінансування бізнесу
 - 3.1. Пояснення взаємозв'язку між відносним ризиком і прибутковістю, а також відносними витратами на власний і позиковий капітал. [2]
 - 3.2. Пояснення ієрархії кредиторів і її зв'язок з відносною вартістю джерел фінансування. [2]
 - 3.3. Визначення і пояснення проблеми високого рівня позикових коштів. [2]
 - 3.4. Оцінка впливу джерел фінансування на фінансове становище, фінансовий ризик і добробут акціонерів, використовуючи відповідні показники, включаючи: [2]
 - 3.4.1. аналіз коефіцієнтів з використанням звіту про фінансовий стан, операційного та фінансового левериджу, коефіцієнта покриття відсотків і інших відповідних коефіцієнтів
 - 3.4.2. прогнозування грошових потоків
 - 3.4.3. лізинг або запозичення для покупки.
 - 3.5. Вплив вартості капіталу на інвестиції, включаючи: [2]
 - 3.5.1. взаємозв'язок між вартістю компанії і вартістю капіталу
 - 3.5.2. обставини, при яких WACC може бути використаний при оцінці інвестицій
 - 3.5.3. переваги CAPM над WACC при визначенні вартості капіталу для конкретного проекту
 - 3.5.4. застосування CAPM при розрахунку ставки дисконтування для конкретного проекту.
- 4. Теорії структури капіталу та практичні міркування
 - 4.1. Пояснення традиційного погляду на структуру капіталу і його допущення. [2]
 - 4.2. Розуміння поглядів Міллера і Модільяні на структуру капіталу, як без корпоративного оподаткування, так і з корпоративним оподаткуванням, і їх припущення. [2]
 - 4.3. Визначення недоліків ринку капіталу і пояснення їх впливу на погляди Міллера і Модільяні на структуру капіталу. [2]
 - 4.4. Пояснення значимості теорії ієрархії для вибору джерел фінансування. [1]
- 5. Фінанси для малих і середніх підприємств (МСП)
 - 5.1. Розуміння потреб малого бізнесу у фінансуванні. [2]
 - 5.2. Пояснення характеру проблем фінансування для малого бізнесу з точки зору дефіциту фінансування, недостатньої зрілості і недостатнього забезпечення. [2]
 - 5.3. Пояснення заходів, які можуть бути прийняті для полегшення проблем фінансування МСП, включаючи відповідні заходи державних органів і фінансових установ. [1]
 - 5.4. Визначення і оцінка фінансового впливу джерел фінансування для МСП, включаючи джерела, вже згадані у розділі Д навчальної програми, а також: [2]

- 5.4.1. фінансування бізнес-ангелів
- 5.4.2. державна допомога
- 5.4.3. фінансування ланцюга постачання.

Е. Пояснення та застосування принципів оцінки бізнесу і активів

1. Сутність і мета оцінки бізнесу і фінансових активів

- 1.1. Визначення і обговорення причин оцінки вартості бізнесу та фінансових активів. [2]
- 1.2. Визначення вимог до інформації для оцінки і розуміння обмежень різних типів інформації. [2]

2. Моделі оцінки вартості акцій

- 2.1. Розуміння і застосування моделі оцінки на основі активів, включаючи: [2]
 - 2.1.1. метод чистої балансової вартості (на основі звіту про фінансовий стан)
 - 2.1.2. чистої вартості реалізації
 - 2.1.3. чистої вартості заміщення.
- 2.2. Розуміння і застосування моделі оцінки на основі доходу, включаючи: [2]
 - 2.2.1. метод співвідношення ціни і прибутку
 - 2.2.2. метод прибутковості.
- 2.3. Пояснення і застосування оцінки на основі грошових потоків, включаючи: [2]
 - 2.3.1. модель оцінки дивідендів та модель зростання дивідендів
 - 2.3.2. метод дисконтування грошових потоків.

3. Оцінка боргових та інших фінансових активів

- 3.1. Пояснення і застосування відповідних методів оцінки для: [2]
 - 3.1.1. боргу, що не погашається
 - 3.1.2. боргу, що погашається
 - 3.1.3. конвертованого боргу
 - 3.1.4. привілейованих акцій.

4. Гіпотеза ефективного ринку і практичні міркування при оцінці акцій

- 4.1. Розуміння і пояснення слабкої форми ефективності, напівсильної форми і сильної форми ефективності. [2]
- 4.2. Пояснення практичних міркувань при оцінці акцій і підприємств, включаючи: [2]
 - 4.2.1. ринковість і ліквідність акцій
 - 4.2.2. доступність і джерела інформації
 - 4.2.3. недосконалість ринку і аномалії ціноутворення
 - 4.2.4. ринкову капіталізацію.
- 4.3. Пояснення значення спекуляцій інвесторів і пояснення рішень інвесторів, що пропонуються поведінковими фінансами. [1]

Ж. Пояснення і застосування методів управління ризиками в бізнесі

1. Сутність і види ризику та підходи до управління ним

- 1.1. Пояснення різних видів валютного ризику: [2]

- 1.1.1. ризик перерахунку
- 1.1.2. транзакційний ризик
- 1.1.3. економічний ризик.
- 1.2. Пояснення різних видів процентного ризику: [1]
 - 1.2.1. ризик розриву
 - 1.2.2. базисний ризик.
2. Причини курсових різниць і коливань процентних ставок
 - 2.1. Пояснення причин коливань валютних курсів, включаючи:
 - 2.1.1. платіжний баланс [1]
 - 2.1.2. теорію паритету купівельної спроможності [2]
 - 2.1.3. теорію паритету процентних ставок [2]
 - 2.1.4. чотиристоронню еквівалентність. [2]
 - 2.2. Прогнозування валютних курсів, використовуючи: [2]
 - 2.2.1. паритет купівельної спроможності
 - 2.2.2. паритет процентних ставок.
 - 2.3. Пояснення причин коливань процентних ставок, включаючи: [2]
 - 2.3.1. структуру процентних ставок і кривих прибутковості
 - 2.3.2. теорії очікувань
 - 2.3.3. теорії переваги ліквідності
 - 2.3.4. сегментації ринку.
3. Методи хеджування валютного ризику
 - 3.1. Обговорення і застосування традиційних методів управління валютними ризиками, включаючи:
 - 3.1.1. валюту інвойсу [1]
 - 3.1.2. взаємозалік і узгодження [2]
 - 3.1.3. форвардні валютні контракти [2]
 - 3.1.4. хеджування на грошовому ринку [2]
 - 3.1.5. управління активами і пасивами. [1]
 - 3.2. Порівняння і оцінка традиційних методів управління валютними ризиками. [2]
 - 3.3. Визначення основних видів похідних валютних інструментів, що використовуються для хеджування валютного ризику, і пояснення, як вони використовуються при хеджуванні. [1]

(З цієї теми не буде розрахункових завдань)
4. Методи хеджування ризику процентної ставки
 - 4.1. Обговорення і застосування традиційних методів, включаючи:
 - 4.1.1. узгодження і згладжування [1]
 - 4.1.2. управління активами і зобов'язаннями [1]
 - 4.1.3. угоди про форвардні ставки [2].

- 4.2. Визначення основних типів процентних деривативів, які використовуються для хеджування процентного ризику, і пояснення, як вони використовуються при хеджуванні. [1]

(З цієї теми не буде розрахункових завдань)

3. Професійні та технологічні навички

1. Використання комп'ютерних технологій для ефективного доступу та управління інформацією
2. Відпрацювання відповідних варіантів відповідей, використовуючи доступні функції і технології, як це потрібно на робочому місці
3. Вміння ефективно представляти дані та інформацію, використовуючи відповідні інструменти.

6. ПЕРЕЛІК ЗМІН У ПРОГРАМІ ІСПИТУ

Програма іспиту періодично переглядається, щоб вона повністю відповідала потребам заінтересованих сторін, таких як роботодавці, кандидати в аудитори, регуляторні та наглядові органи та освітні заклади.

Основні зміни в загальній і деталізованій програмі іспиту порівняно з попередньою програмою підсумовані в таблиці нижче:

Розділ	Пункт	Предметна область	Зміст змін
A	4.1	Розуміння впливу статусу некомерційної організації на фінансові та інші цілі	Виключені питання щодо некомерційних організацій
A	4.2	Пояснення сутності і важливості співвідношення ціни та якості як цілі в некомерційних організаціях	
A	4.3	Пояснення способів оцінки досягнення цілей в некомерційних організаціях	

7. ФОРМА, ТРИВАЛІСТЬ ТА СТРУКТУРА ІСПИТУ

Іспит поєднує тестові питання і вирішення ситуаційних завдань. Іспит міститиме як обчислювальні, так і дискурсивні елементи.

Іспит складається державною мовою у паперовій формі та триває три години. Перед початком іспиту кандидатам надається 15 хвилин для ознайомлення з інструкціями щодо проведення іспиту та екзаменаційним завданням.

Протягом часу, відведеного для складання іспиту, кандидати в аудитори можуть самостійно обирати зручну для себе послідовність виконання завдань.

Іспит містить три частини А, і Б і В, обов'язкові для виконання.

Частина А містить 15 тестових питань, кожне з яких оцінюється у 2 бали. Усього 30 балів.

Частина Б містить три окремих практичних ситуації, до кожної з яких надається по п'ять тестових запитань, які оцінюються по 2 бали. Усього 30 балів.

Частина В включає два ситуаційних завдання, що вимагають розгорнутої відповіді з наведенням розрахунків і пояснень. Кожне з ситуаційних завдань частини В оцінюється по 20 балів.

Кожне ситуаційне завдання іспиту охоплює одну або кілька тем фінансового менеджменту, зокрема, з оцінки інвестицій, оцінки альтернативних джерел фінансування бізнесу, оцінки активів та бізнесу в цілому, хоча теми з інших розділів програми також можуть бути включені.

Загальна оцінка іспиту становить 100 балів. Мінімальна кількість балів, яка забезпечує успішне складання іспиту, становить 50 балів.

8. ЗВ'ЯЗОК МІЖ ІСПИТОМ «ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ» ТА ІНШИМИ ІСПИТАМИ

Іспит «Фінансовий менеджмент» є одним з теоретичних іспитів. Теоретичні іспити в структурі атестації аудиторів кандидатами в аудитори складаються у довільному порядку (з урахуванням зарахування теоретичних знань). Кандидат в аудитори самостійно обирає послідовність складання іспитів і, за необхідності, враховує зв'язок між іспитами.

Від кандидатів в аудитори для успішного складання іспиту «Фінансовий менеджмент» очікується наявність базових знань з іспиту «Управлінський облік».

Кваліфікаційний іспит у відповідній частині базується на іспиті «Фінансовий менеджмент».

9. НАСТАНОВИ ЩОДО ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА НАВИЧОК

Під час іспиту перевіряються знання та навички за усіма темами, що містяться в деталізованій програмі.

Програма іспиту передбачає глибокі знання у сфері розуміння ролі, цілей і функцій фінансового менеджменту в компанії; оцінювання робочого капіталу та прийняття управлінських рішень; оцінювання ефективності інвестицій; визначення та оцінки альтернативних джерел фінансування бізнесу; оцінки вартості капіталу; вміння застосовувати принципи оцінки вартості бізнесу та фінансових активів; застосування методів управління ризиками.

У рамках конкретного іспиту оцінюються знання з питань, які були оприлюднені не пізніше ніж за 12 місяців до дати іспиту.

10. НАВЧАЛЬНІ ГОДИНИ

Програма іспиту не передбачає і не рекомендує певну кількість навчальних годин для підготовки до його складання. Це зумовлено тим, що підхід до навчання для різних осіб та організацій може суттєво відрізнятися через широкий спектр особистих, професійних та освітніх обставин, в яких знаходяться кандидати в аудитори.

Кожен кандидат в аудитори має право самостійно обрати порядок та спосіб здобуття необхідних знань та практичних навичок.

11. СТРУКТУРА АТЕСТАЦІЇ АУДИТОРА

Аудитором може бути визнана фізична особа, яка має вищу освіту, підтвердила високий рівень теоретичних знань та професійну компетентність шляхом успішного складення відповідних теоретичних іспитів за дев'ятьма напрямками та кваліфікаційного іспиту та пройшла практичну трирічну підготовку із провадження аудиторської діяльності (схема 2).

Схема 2. Визнання кваліфікаційної придатності до провадження аудиторської діяльності